

Nork egingo ditu etxeko lanak?

Jarduera honetan ariketa hauek egin ditzakezu:

- Entzundako audioaren laburpenik egokiena aukeratu.
- Entzundako testuan falta diren hitzak osatu.
- Lexikoa: plantak egin
- Gai honen inguruko eztabaida, rol-jokoen teknika erabiliz.

Laburpen egokiena

Entzun Maialen Lujanbioren hausnarketa eta aukeratu laburpenik egokiena.

Aukeratu laburpenik egokiena.

- ☐ Etxeko lanak egitea gustuko ez dutenez gero, gaurko gazteek kanpoko langileak hartu beste irtenbiderik ez dute.
- ☐ Gaur egun, oraindik aldeak daude etxeko lanen ardurak hartzerakoan. Orobat, kanpoko bat hartu behar dugunean etxeko lanak egiteko, horrek arazoak sortzen dizkigu kontzientzian.
- ☐ Etxeko lanak egiteko kanpoko langile bat hartutakoan konturatzen gara gure amek zenbat lan egin duten eta egiten duten etxean.

Testuaosatzen

Hemen duzu Maialen Lujanbioren testua, baina hitz batzuk falta dira: lexikoa, aditza eta sintaxiarekin lotutakoak, hain zuzen ere. Hitz egokia aukeratu behar duzu.

Zer dugu komunean?

Bada galdera bat hain oinarritzkoa eta arrunta izanagatik, munduko ideologia jaso guztiak gainditzen dituen, eta da: nork egingo ditu etxeko lanak? Edo asko zabaltzen ari den pankarta batek dioen moduan “Denok eman behar dugu zerbait etxeko andreak dena

_1_____”. Ez dut nik anaiarik izan, baina inguruan ditudan arrebeek diote gauzak hainbeste aldatu diren honetan gauzak ez direla asko aldatu. Aitak, anaiak, koinatuak..., etxeko gizonek ezikusiarena egiten dietela etxeko lanei. Arraska den putzu sakon eta ilun horrek izutzen omen ditu batez ere.

Ez dut nik anaiarik izan, baina izan dut aita eta izan naiz alaba. Badakit orain alaba gazte askok ere baliatzen duela etxeko rol-banaketa beraren alde. Alegia, alaba askok ere umetzen duela bere burua

_2_____ etxeko lanen ardurarik ez hartzeko. Eta tuntun-plantan amari utzi dena egiten. Eta amak ere umetzen dituela seme-alabak, eta ez-ohartu plantan, eta bakeagatik, ezer ez egiten utzi.

Alabak eta semeak, hala ere, berdintasunetik gertuago hezten dira orain. Gero eta berdinago, baina azpitik jota. Neskek etxeko lanen ardura hori utzi egin dute, zorionez. Neskek utzi egin dute eta mutilek ez dute _3_____.

Ez naiz ni ere miss espartzu izendatzeko modukoa izan. Baina esango nuke, oro har, amarenetik ateratzean eta adin batetik aurrera, etxeko lanak egiteko mugitze hori neska gazteen artean ia arau bihurtzen dela, eta mutil gazteen artean ia _4_____. Eta ez da, noski, kontu genetikoa, mendeetako entrenamendua baizik.

Gizarteratzean ikusten da hori ondo: ikasle-pisuetan edo lokaletan, gaztetxeetan esaterako. Gaztetxea den moduko jendarte berdinzale batek funtzionatzen duen jakiteko, begiratu ea komunak garbi dauden. Eta ondoren begiratu nork garbitzen dituen. Ze arraska gizonentzat beldurgarria baldin bada, komuna jada, komuna _5_____ da. Hori ez da sekula euren jurisprudentziakoa izango, garbitzeko esan nahi da.

Zer esango duzu? Gizonek soziedadeak asmatu zituzten kozinatu eta jan ondoren _6_____ ez izateko. Elkarrekin gastronomikoak emakumeek _7_____, seguru asko fregatu egingo zen bertan.

Baina ez gara lehengo andre-gizonak; horrexegatik, juxtu, etxeko lanen kontuak _8_____ eragiten ditu orain. _9_____ hausten ditu, elkarbizitzak hondatzen ditu eta familiak haserrarazten. Eta onartzen duzunean ez duzula etxeko lan hori hartzen, ez duzula hartuko eta, zer arraiio!, ez duzula hartu nahi ere, orduan sortzen da lurrikara sortzen duen beste galdera hori: norbait hartu nork bere etxeko lanak egiteko, bai ala ez? Ze baiezkua oso erabaki zilegia izanik, garbiketa oso lan duina, norbait hartze hori planteatzea, astindu bat da zure bizitzan, klase-kontzientzian. Astindu bat da zure emakume ikasian edo zure gizon ezkertiarrean. Eta gainera, lurrikara horrek errepika txikiak dakartza gero: “norbait hartu” esatean nor ikusten dugun. Eta nor hori nola, eta nor horrek zenbat. Eta, noski, errepika txiki horiek gero lurrikara handiago baten atari izan daitezke; alegia, ikustea nola amak _10_____ debalde egiten zuen hura, beste norbaitek derrigorragatik ia debalde egiten dizun.

(1)
eman ez dezaten
eman ez dezatela
ez eman dezaten

(2)
amarengana
amarenean
amari

(3)
nahi
hartu
ulertu

(4)
salbuespenik
salbuespenak
salbuespen

(5)
krokodilo-erreka
krokodilo-kabia
krokodilo-zuloa
(6)
fregatu beharrean
fregatu beharrik
fregatzea ezinik
(7)
asmatuko balituzte
asmatu izan balituzte
asmatuko badituzte

(8)
erronkak
txikizioak
amesgaiztoak
(9)
Orotariko bikoteak
Oro har bikoteak
Orokorrean bikoteak
(10)
familiaren aldean
familiaren truke
familiagatik-edo

Tonto-plantan

Segidan duzu Maialen Lujanbiok esandako espresio bat. Zein da azpimarratuko zatiaren baliokidea?

Seme-alabek ez dute etxeko lanen ardurarik hartzen eta, tonto-plantan, amaren esku uzten dute.

- ☐ tontoarena eginez
- ☐ tontoak direnez
- ☐ tontotzat hartuz

Etxeko lanak ondo banatuta al daude?

Orain etxeko lanen inguruan hitz egiteko proposatu nahi dizuegu. Horretarako, rol-jokoa teknika erabiliko dugu: batzuek defendatu behar duzue etxeko lanak gaur egun ondo banatuta daudela, eta beste batzuek (Maialen Lujanbiok bezala) oraindik alde handiak daudela.

Binaka edo launaka eztabaidatzen hasi aurretik, idatzi ideia edo argudio batzuk zuen tesia defendatu ahal izateko. Esaterako:

Lanak ondo banatuta daude

- Gaur egungo egoera ez dago konparatzerik gure gurasoen egoerarekin, esate baterako. Gaurko gizonezkoen parte-hartzea askoz handiagoa da zalantzarik gabe.

- Lehen ama etxean egoten zenez, normala zen etxeko lanak bere bizkar egotea. Gaur egun, nola askotan biek etxetik kanpo egiten duten lan, etxeko lanak bikotearen artean banatzen dira.

Oraindik alde nabarmenak daude

- Estatistikek argi diote oraindik ere alde handiak daudela, emakumeek askoz ordu gehiago sartzen dituzte etxeko lanak egiten.

- Nahiz eta teoriarik berdintasunean hezi seme-alabak, oraindik ez da etxeko zuloetaraino iritsi berdintasuna.

Zuzenketa-orria

Laburpen egokiena

Aukeratu laburpenik egokiena.

- Etxeko lanak egitea gustuko ez dutenez gero, gaurko gazteek kanpoko langileak hartu beste irtenbiderik ez dute.
- Gaur egun, oraindik aldeak daude etxeko lanen ardurak hartzerakoan. Orobat, kanpoko bat hartu behar dugunean etxeko lanak egiteko, horrek arazoak sortzen dizkigu kontzientzian.
- Etxeko lanak egiteko kanpoko langile bat hartutakoan konturatzen gara gure amek zenbat lan egin duten eta egiten duten etxean.

Testua osatzen

Zer dugu komunean?

- 1) Eman ez dezaten
- 2) Amarenean
- 3) Hartu
- 4) Salbuespen
- 5) Krokodilo-zuria
- 6) Fregatu beharrik
- 7) Asmatu izan balituzte
- 8) Txikizioak
- 9) Orotariko bikoteak
- 10) Familiagatik-edo

Transkripzioa

Laburpen egokiena

Bada galdera bat hain oinarrizkoa eta arrunta izanagatik, munduko ideologia jaso guztiak gainditzen dituen, eta da: nork egingo ditu etxeko lanak? Edo asko zabaltzen ari den pankarta batek dioen moduan “Denok eman behar dugu zerbait etxeko andreak dena eman ez dezaten”. Ez dut nik anaiarik izan, baina inguruan ditudan arrebek diote **gauzak hainbeste aldatu diren honetan gauzak ez direla asko aldatu**. Aitak, anaiak, koinatuak..., **etxeko gizonak ez ikusiarena egiten dietela etxeko lanei**. Arraska den putzu sakon eta ilun horrek izutzen omen ditu batez ere.

Ez dut nik anaiarik izan, baina izan dut aita eta izan naiz alaba. Badakit orain alaba gazte askok ere baliatzen duela etxeko rol-banaketa beraren alde. Alegia, alaba askok ere umetzen duela bere burua amarenean etxeko lanen ardurarik ez hartzeko. Eta **tuntun-plantan amari utzi dena egiten**. Eta **amak ere umetzen dituela seme-alabak, eta ez-ohartu plantan, eta bakeagatik, ezer ez egiten utzi**.

Alabak eta semeak, hala ere, **berdintasunetik gertuago hezten dira orain**. Gero eta berdinago, baina azpitik jota. **Neskek etxeko lanen ardura hori utzi egin dute**, zorionez. Neskek utzi egin dute eta mutilek ez dute hartu.

Ez naiz ni ere miss espartzu izendatzeko modukoa izan. Baina esango nuke, oro har, amarenetik ateratzean eta adin batetik aurrera, **etxeko lanak egiteko mugitze hori** neska gazteen artean ia arau bihurtzen dela, eta mutil gazteen artean ia salbuespen. Eta **ez da, noski, kontu genetikoak, mendeetako entrenamendua baizik**.

Gizarteratzean ikusten da hori ondo: ikasle-pisuetan edo lokaletan, gaztetxeetan esaterako. Gaztetxea den moduko jendarte berdinzale batek funtzionatzen duen jakiteko, **begiratu ea komunak garbi dauden**. Eta **ondoren begiratu nork garbitzen dituen**. Ze arraska gizonentzat beldurgarria baldin bada, komuna jada, komuna kokodrilo-zuloa da. Hori ez da sekula euren jurisprudentziakoa izango, garbitzeko esan nahi da.

Zer esango duzu? **Gizonek soziedadeak asmatu zituzten** kozinatu eta jan ondoren **fregatu beharrik ez izateko**. Elkarre gastronomikoak emakumeek asmatu izan balituzte, seguru asko fregatu egingo zen bertan.

Baina ez gara lehengo andre-gizonak; horrexegatik, juxtu, etxeko lanen kontuak txikizioak eragiten ditu orain. **Orotariko bikoteak hausten ditu, elkarbizitzak hondatzen ditu eta familiak haserrarazten**. Eta onartzen duzunean ez duzula etxeko lan hori hartzen, ez duzula hartuko eta, zer arraiio!, ez duzula hartu nahi ere, orduan sortzen da lurrikara sortzen duen beste galdera hori: norbait hartu nork bere etxeko lanak egiteko, bai ala ez? Ze baiezkoa oso erabaki zilegia izanik, garbiketa oso lan duina, **norbait hartze hori planteatzea, astindu bat da zure bizitzan**, klase-kontzientzian. Astindu bat da zure emakume ikasian edo zure gizon ezkertiarrean. Eta gainera, lurrikara horrek errepika txikiak dakartza gero: “norbait hartu” esatean nor ikusten dugun. Eta nor hori nola, eta nor horrek zenbat. Eta, noski, errepika txiki horiek gero lurrikara handiago baten atari izan daitezke; alegia, **ikustea nola amak familiagatik-edo debalde egiten zuen hura, beste norbaitek derrigorragatik ia debalde egiten dizun**.

Lodituta, gaiarekin lotutako espresioak